
Z najnowszych wydawnictw IBL

Biuletyn Polonistyczny 7/19, 24-28

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

materiał przykładowy, tom II oddano ostatecznie do wydawnictwa dopiero u schyłku r. 1963. Nie uroniono wprawdzie ani jednego cytatu, ale je poskracano do minimum niezbędnego dla zrozumienia danego odcienia semantycznego, w hasłach zaś formalnych dokonano ściślejszej selekcji przykładów cytowanych in extenso, podając resztę w formie pustych lokalizacji. W tej chwili II tom składa się w wydawnictwie, obejmuje on hasła na litery: D, E, F i G.

Tom III do druku nie jest jeszcze przygotowany, wobec czego, by nie przerywać rozpoczętej publikacji, trzeba będzie tom IV drukować przed trzecim. W ogromnej większości swego tekstu jest on już przyjęty przez Komitet Redakcyjny Słownika. Ostatnią część maszynopisu (około 400 stron) Komitet ma rozpatrzyć w styczniu 1964 r. Przymuszczałnie pierwszą połowę roku 1964 zajmie przepisywanie tomu IV do druku, tak że mniej więcej w czerwcu gotowy maszynopis zostanie dostarczony wydawnictwu. Tom IV obejmie hasła na litery: L, Ł i M.

Prof. Konrad Górski
Uniwersytet Toruński

Z n a j n o w s z y c h w y d a w n i c t w I n s t y -
t u t u B a d a ń L i t e r a c k i e h

Zdzisława Kopczyńska, Lucylla Pszczołowska: O wierszu romantycznym.

Str. 258. Cena zł. 22.- Państwowy Instytut Wydawniczy.

Tom 3 podserii Teoria Literatury serii Historia i Teoria Literatury zawiera dwie rozprawy: Z. Kopczyńskiej, Z zagadnień wiersza epiki romantycznej, i L. Pszczołowskiej, Wiersz "Dziadów" i "Kordiana" na tle wiersza dramatu epoki, napisane jako prace doktorskie autorek. Obie rozprawy powstały w wyniku przyjęcia tych samych założeń w badaniu formy wierszowej, która stanowi przedmiot zainteresowania autorek jako element stylu utworu, jako jeden z czynników określających poetykę gatunku literackiego i poetykę okresu w historii literatury.

Józef Wybicki: Utwory dramatyczne. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył R. Kaleta. Str. 484. Cena zł 35.- Państwowy Instytut Wydawniczy.

Kolejny tom serii Teatr Polskiego Oświecenia, pod redakcją Jana Kotta, przynosi teksty utworów dramatycznych J. Wybickiego, pisane w latach 1783-1791 i nie wznowiane po śmierci autora: komedii: "Kulig" (1783) i "Szlachcic mieszczański" (1791) i oper: "Kmiotek" (1788) i "Polka" (1788). Teksty poprzedzone są obszernym wstępem wydawcy, zawierającym omówienie dziejów życia Wybickiego w interesującym nas okresie oraz ocenę jego twórczości dramatycznej.

Studia z dawnej literatury czeskiej, słowackiej i polskiej.

Poświęcone V Międzynarodowemu Kongresowi Słowistów w Sofii. Pod redakcją K. Budzyka i J. Hrabáka przy współudziale W. Roszkowskiej-Sykałowej i A. Sięczkowskiego. Str. 444. Cena zł 90.- Ossolineum.

Tom, przygotowany na V Międzynarodowy Kongres Słowistów w Sofii, opracowany wspólnie przez Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk oraz Ústav pro Českou literaturu ČSAV, zawiera rozprawy historycznoliterackie poświęcone zagadnieniom starszej literatury czeskiej, słowackiej i polskiej - od lat najdawniejszych do połowy XVIII wieku.

Słownik współczesnych pisarzy polskich. Opracował Zespół pod redakcją E. Korzeniewskiej. Tom pierwszy: A - I. Str. 724. Cena zł 240.- Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Pierwszy opublikowany wolumen przygotowywanego od roku 1950, pod redakcją naczelną K. Budzyka, wydawnictwa pt. "Nowy Korbut" - Bibliografia literatury polskiej wg "Literatury polskiej" G. Korbuta. Stanowi część pierwszą właściwego tomu V tego wydawnictwa, który to tom jest pierwszą próbą opracowania życiorysów i bibliografii pisarzy, krytyków oraz historyków literatury XX wieku, przy czym górną granicę chronologiczną ustala data debiutu: do "Słownika" weszli autorzy, którzy wydali tom przed 1950 r., natomiast bibliografię przedmiotową i podmiotową doprowadzono do r. 1957 włącznie.

"Liber Chamorum" (Walerian Nekanda Trepka: Liber generationis plebeanorum). Wydali: Wł. Dworzaczek, J. Bartyś, Z. Kucho- wicz, pod redakcją Wł. Dworzaczka. Uwagi o pisowni i fone- tyce opracował K. Zierhoffer. Część I: Wstępy wydawców i tekst. Część II: Przypisy rzeczowe - Indeksy. Str. LXXX+682+ +384. Cena zł. 195.- Ossolineum.

"Liber generationis albo catalogus o tych, którzy de gente i progenie sławnego rodu plebeanorum początek swój i originem ducant" - to tytuł umieszczony na karcie tytułowej rękopisu Waleriana Nekandy Trepki, spisanego w latach 1624-1640, a sta- nowiącego przejaw osobliwej pasji badawczej: śledzenia wypad- ków dokonanej lub zamierzonej uzurpacji szlachectwa przez lu- dzi pochodzenia plebejskiego. Po raz pierwszy obecnie ogłoszo- ny ten rękopis, ogromnej wartości dla historii obyczaju, hi- storii gospodarczej i historii społecznej XVII-wiecznej Polski, stanowi podstawowy dokument stosunku szlachty XVII w. do miesz- czan i chłopów, ukazując zarazem wyjątkowo plastyczny i silny w swej wymowie obraz nienawiści klasowej.

Rytmika. Praca zbiorowa pod redakcją J. Woronczaka. Str. 212. Cena zł 50.- Ossolineum.

Kolejny tom wydawanego pod redakcją naczelną M.R. Mayenowej Zarysu encyklopedycznego "Poetyka" przynosi omówienie takich zagadnień, jak: wiersz, rytm, system wersyfikacyjny, wzorzec rytmiczny, wers, człon, częsteczką, klauzula, średniówka, przerzutnia. Zagadnieniom tym poświęcono odrębne artykuły, pió- ra: M. Dłuskiej, Z. Kopczyńskiej, T. Kurysia, M.R. Mayenowej, L. Pszczołowskiej. Stan badań nad wierszem omówiła M.R. Maye- nowa, która również zestawiała bibliografię zagadnienia.

Polska bibliografia literacka za rok 1958. Opr. Zespół Poznań- skiej Pracowni Bibliograficznej Instytutu Badań Literackich PAN pod kierunkiem S. Vrtela-Wierczyńskiego, Red. Nauk. W. Su- chodolski. Str. XX+578. Cena zł 191.- Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Kolejny tom serii Polska Bibliografia Literacka odnotowuje publikacje zaczerpnięte z ok. 400 źródeł bibliograficznych - czasopism i dzieł zwartych - ogłoszonych w r. 1958. Czytelnik

znajdzie tu 6927 pozycji bibliograficznych (jednostkowych i zbiorowych), ułożonych w trzech działach: Teoria literatury i krytyka - Historia literatury - Teatr i film, uzupełnionych skorowidzem osobowym.

Z polskich studiów slawistycznych. Seria 2: Nauka o literaturze. Prace na V Międzynarodowy Kongres Slawistów w Sofii 1963. Redaktor: J. Magnuszewski. Str. 424. Cena zł 72.- Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Zainicjowany przez Komitet Nauk o Literaturze Polskiej Akademii Nauk tom studiów z zakresu literaturoznawstwa prezentuje prace historyków literatury polskiej przygotowane na V Międzynarodowy Kongres Slawistów. Czytelnik znajdzie tu rozprawy pióra badaczy od najstarszych do najmłodszych, ułożone w czterech działach: Historia literatury - Folklorystyka - Edytorstwo - Onomastyka.

Z teorii i historii literatury. Prace poświęcone V Międzynarodowemu Kongresowi Slawistów w Sofii. Pod redakcją K. Budzyka. Str. 370. Cena zł 60,- Ossolineum.

Tom inauguruje nową serię wydawniczą: Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. Zawiera rozprawy pióra młodych pracowników nauki działających w oparciu o Katedrę Teorii Literatury Uniwersytetu Warszawskiego. Tematyka rozpraw obejmuje zagadnienia związane z problematyką teoretyczną literatury nowszej - od Oświecenia, poprzez romantyzm i neoromantyzm do dwudziestolecia międzywojennego.

Tekstologia w krajach słowiańskich. Zbiór referatów opracowanych przez członków Komisji Edytorsko-Tekstologicznej V Międzynarodowego Kongresu Slawistów. Pod redakcją K. Górskiego. Współpraca redakcyjna H. Olszewska. Str. 84. Cena zł 20.- Ossolineum.

Tomik zawiera referaty dające obraz ogólnego stanu osiągnięć w dziedzinie tekstologii w Bułgarii, Czechosłowacji, Polsce i Związku Radzieckim i stanowiące, z jednej strony, bogaty materiał informacyjny o doświadczeniach praktycznych w zakresie edytorstwa i tekstologii w różnych krajach słowiańskich, z drugiej - podstawę do teoretycznych rozważań nad celami i me-

tołą tekstologii jako rodzącej się odrębnej dyscypliny w ramach badaniach historycznoliterackiego.

Bolesław Prus: Kroniki. Tom trzynasty. Opr. Z. Szweykowski.
Str. 580. Cena zł 55.- Państwowy Instytut Wydawniczy.

Trzynasty tom edycji krytycznej "Kronik" Bolesława Prusa, ogłaszanych w prasie warszawskiej w latach 1874-1912, obejmuje teksty "kronik tygodniowych" publikowanych w latach 1891, 1892 i 1893 w "Kurierze Codziennym" oraz "Listów z Warszawy", ogłoszonych w "Kraju" w listopadzie 1891 r. Teksty te zaopatrzone są obszernymi przypisami rzeczowymi oraz indeksami: nazwisk, miejscowości i rzeczowym.

Streszczenie referatów wygłoszonych w IBL

Michał G ł o w i ń s k i

Grupa literacka a model poezji - przykład Skamandra (24 października 1963 r.).

Socjologia literatury jest jak dotąd najmniej steoretyzowaną częścią nauki o literaturze. Wydaje się, że pewien porządek w tę dziedzinę wprowadzić może rozróżnienie na socjologię dzieła literackiego i socjologię życia literackiego.

Socjologię życia literackiego interesują trzy grupy spraw, które mają w tej dziedzinie znaczenie decydujące: 1) socjologia instytucji literackich, 2) socjologia świadomości literackiej i 3) socjologia funkcjonowania dzieł literackich w określonych epokach i wśród określonych grup publiczności.

Grupa literacka jest faktem życia literackiego. Przez grupę literacką rozumiem nie każdy uformowany zespół ludzi, w którego skład wchodzi literaci, taki zespół pisarzy, który dąży do realizacji wspólnych zamierzeń artystycznych i chce się pokazać publiczności jako kolektyw, zajmujący na rynku wspólną i w miarę jednolitą pozycję.

Zasadniczymi czynnikami łączącymi mogą być: bądź sytuacja literacka w momencie formowania się i funkcjonowania grupy, bądź sformułowany program literacki. Kiedy grupa kształtowana jest ze względu na określoną w danym momencie sytuację literac-